U svrhu informiranja o Vašim pravima, pripremili smo ovaj dokument koji na sažet i razumljiv način sadrži pregled Vaših prava definiranih pozitivnim pravnim propisima (prije svega Zakonom o zaštiti osoba s duševnim smetnjama te Zakonom o zaštiti prava pacijenata) i pravilima struke.

Prijem u bolnicu i informirani pristanak

Koja su Vaša temeljna prava u trenutku prijema u bolnicu?

- Imate pravo biti upoznati s Vašim pravima u vrijeme prijema te kasnije na Vaš zahtjev.
- Imate pravo biti upoznati s razlozima i ciljevima Vašeg smještaja u psihijatrijsku ustanovu te sa svrhom, prirodom, posljedicama, koristima i rizicima provedbe predloženoga medicinskog postupka.

Što je informirani pristanak?

Informirani pristanak predstavlja Vašu suglasnost na primjenu određenog medicinskog postupka dijagnostike i liječenja te prijema u bolnicu. Prije davanja pristanka liječnici su Vam obvezni dati dovoljno podataka o Vašem zdravstvenom stanju i liječenju kako biste mogli svojom slobodnom voljom odlučiti pristajete li na takvo liječenje ili ne pristajete. Liječnici prije potpisivanja Vaše suglasnosti moraju utvrditi jeste li sposobni dati pristanak tj. utvrditi jeste li sposobni razumjeti informacije koje su Vam dali i donijeti odluku.

✓ Svoj pristanak dajete dobrovoljno i slobodno bez pritiska liječnika ili drugih osoba.

✓ Pristanak uvijek možete povući.

Tko daje pristanak?

Pristanak dajete Vi ako ste sposobni za njegovo davanje, tj. ako informacije koje su važne za davanje pristanka možete razumjeti, upamtiti, odvagati za i protiv odluke te donijeti odluku.

Opoziv pristanka

U svakom trenutku imate pravo opozvati pristanak na liječenje. U toj situaciji postupat će se sukladno Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, odnosno nadležni liječnik će neposredno procijeniti indikacije za daljnjim postupanjem.

Možete li odbiti liječenje?

Imate pravo odbiti pregled ili liječenje, međutim važno je da shvatite prije nego što odbijete liječenje ili prijem u bolnicu što bi se moglo dogoditi Vašem te postoje li druge mogućnosti liječenja osim predloženog.

Što je dobrovoljni prijem na bolničko liječenje?

Dobrovoljni prijem je kada se odlučite i svojom slobodnom voljom pristajete na bolničko liječenje u psihijatrijskoj ustanovi. Ukoliko ste lišeni poslovne sposobnosti, a sposobni ste dati pristanak, i takav se pristanak smatra pristankom na dobrovoljno liječenje.

Mogućnost boravka na zatvorenom odjelu

U slučaju dobrovoljnog prijama postoji mogućnost da će se Vaše liječenje odvijati na zatvorenom psihijatrijskom odjelu. Navedeno će, u komunikaciji s Vama te uz informiranje o svim Vašim pravima, procjenjivati nadležni psihijatar temeljem medicinskih indikacija.

Što je prisilni smještaj u psihijatrijsku ustanovu?

Prisilni smještaj je smještaj u psihijatrijsku ustanovu bez Vašeg pristanka.

Prisilno Vas se može smjestiti ako:

✓ imate teže duševne smetnje i

✓ zbog njih ozbiljno i izravno ugrožavate život, zdravlje ili sigurnost sebe ili drugih ljudi, te vam je zbog vašeg stanja neophodna psihijatrijska pomoć bez odgode.

Psihijatar u psihijatrijskoj bolnici kod Vašeg prijema utvrđuje postoje li razlozi za Vaše prisilno zadržavanje. Njegova odluka mora biti stručno obrazložena i upisana u Vašu medicinsku dokumentaciju. Tu odluku psihijatar treba donijeti što prije, a najdulje u roku od 48 sata od Vašeg prijema u bolnicu, te mora svoju odluku o vašem zadržavanju protiv vaše volje zajedno s liječničkom dokumentacijom dostaviti sudu.

Prava tijekom bolničkom liječenja

Koja su Vaša prava tijekom bolničkog liječenja?

- biti upoznati s podacima o svom zdravstvenom stanju i dobiti na uvid svoju medicinsku dokumentaciju
- sudjelovati u planiranju i provođenju svojeg liječenja, rehabilitacije i resocijalizacije
- obrazovati se i radno osposobiti prema općem ili posebnom programu
- na odgovarajuću novčanu naknadu za rad na radno-terapijskim poslovima od kojih ustanova u kojoj se nalazi ostvaruje prihod

- podnositi pritužbe izravno čelniku ustanove ili odjela i na njih dobiti usmene odgovore odmah, a pisane na njezin pisani zahtjev najkasnije u roku od osam dana
- podnositi prijave, prijedloge, pritužbe, prigovore, žalbe i druge pravne lijekove nadležnim pravosudnim i drugim državnim tijelima
- po svom izboru i o svom trošku nasamo se savjetovati s liječnikom ili odvjetnikom
- družiti se s drugim osobama u ustanovi i primati posjete
- o svom trošku slati i primati poštu, pakete i tiskovine, telefonirati te koristiti elektroničku tehnologiju i komunikaciju
- pratiti radijske i televizijske programe
- posjedovati predmete za osobnu uporabu
- sudjelovati po svom izboru u vjerskim i kulturnim aktivnostima u okviru mogućnosti ustanove
- predlagati premještaj u drugu psihijatrijsku ustanovu
- na osiguranu podršku za život u zajednici
- glasovati u skladu s posebnim zakonom
- ostvarivati i sva druga prava propisana pozitivnim pravnim propisima

Određena prava mogu se ograničiti ako postoji opravdana sumnja da pacijent nastoji pribaviti alkohol, drogu ili oružje, dogovara se o bijegu ili počinjenju težeg kaznenog djela ili bi korištenje tih prava moglo teško narušiti zdravlje ili sigurnost osobe. Također, svako pravo koristi se sukladno kućnom redu zavoda.

Primjena mjera prisile

Što su mjere prisile?

Mjere prisile su sredstva koja se koriste u cilju fizičkog ograničavanja kretanja i djelovanja osobe s težim duševnim smetnjama tijekom hospitalizacije u psihijatrijskoj ustanovi.

Kada se smiju koristiti mjere prisile?

Mjere prisile koriste se u osobito hitnim slučajevima kada je to jedini način sprječavanja pacijenta da svojim postupcima ugrozi svoj ili tuđi život, zdravlje i sigurnost. To znači da prethodno metode poput razgovora u kojem Vam je omogućeno da izrazite svoje osjećaje, poteškoće i razloge svog ponašanja i da se dogovorite o načinima liječenja nisu bile učinkovite.

Zaštita vaših prava

Što možete učiniti ako smatrate kako se Vaša prava krše?

Ovlašteni ste podnijete prigovor ili pritužbu sukladno Protokolu za pritužbe i prigovore Klinike.

Prigovor se sastoji u usmenom iznošenju nezadovoljstva bilo kojem zaposleniku Klinike, a koji će dalje postupati u skladu s Protokolom. Pritužba se sastoji u pisanom iznošenju nezadovoljstva, a može se podnijeti na E-mail adresu Klinike bolnica@bolnica-vrapce.hr, poštom na adresu Klinike (Bolnička cesta 32, 10090 Zagreb), faksom na broj 01 3483 660, osobno predati u Urudžbenom zapisniku ili na odjelu predati u za to predviđene kutije.

Također, uvijek ste ovlašteni podnijeti prigovor ili pritužbu sljedećim institucijama:

1. Povjerenstvu za zaštitu prava pacijenata Grada Zagreba na adresi Draškovićeva 15, 10000 Zagreb ili na E-mail adresu povjerenstvo.prava-pacijenata@zagreb.hr
2. Ministarstvu zdravstva na adresu Ksaver 200 a, 10000 Zagreb, na broj telefona 01 4607 555 ili na fakt 01 4677 076
3. Nadležnim komorama
4. Pučkom pravobranitelju, Savska cesta 41/3, 10 000 Zagreb, na broj telefona 01 4851 855 ili E-mail info@ombudsman.hr
5. Pravobranitelju za osobe s invaliditetom, Savska cesta 41/3, 10000 Zagreb, na broj telefona 01 6102 170 ili E-mail ured@posi.hr

U svrhu daljnjeg i detaljnijeg informiranja o pravila, a sve uzimajući u obzir kako je glavni cilj ovog dokumenta upravo njegova sažetost, molimo Vas da se obratite osoblju na odjelu ili proučite ostale letke koji su Vam na raspolaganju, a koji detaljnije opisuju vaša prava.

Izradio 2. rujna 2026. godine: pomoćnik ravnateljice za pravne poslove Krešimir Kargačin, mag. iur.	Pregledala 2. rujna 2026. godine: pomoćnica ravnateljice za sestrinstvo - glavna sestra Bolnice doc. dr. sc. Senka Repovečki, mag. med. techn.	Odobrila 2. rujna 2026. godine: ravnateljica Klinice prof. prim. dr. sc. Petrana Brečić, dr. med.
Potpis:	Potpis:	Potpis: